

Melk als spiegel

De samenstelling van melk is een spiegel van de voeding en gezondheid van koeien. En de mogelijkheden om informatie te ontsluiten nemen snel toe. Maar wat kunnen we hiermee? Schothorst Feed Research wijdde er een studiedag aan.

TEKST WICHERT KOOPMAN

Een van de veevoeradviseurs uit de zaal sloeg de spijker op zijn kop. 'Het is mooi dat we steeds meer informatie krijgen over de melksamenstelling, maar voegen de extra data iets toe aan wat we al weten? En kunnen veehouders er ook echt iets mee?', zo vroeg hij zich af. Arjan Bom, marketing- en communicatiemanager bij Qlip, gaf een inkijkje in de snelle ontwikkeling van de data-analyse bij de kwaliteitsborgingsorganisatie voor de zuivelindustrie. Hij vertelde hoe er in het onderzoekslaboratorium van ieder melkmonster een infraroodprofiel wordt gemaakt. Het gaat hierbij om zowel tankmelkmonsters als monsters van individuele koeien die worden verzameld via de mpr. 'Deze infraroodprofielen worden allemaal bewaard en we kunnen er, ook met terugwerkende kracht, ongelooflijk veel informatie uit halen', legde hij uit.

Onderzoek gaat door

Het scala aan parameters dat routinematig wordt onderzocht, groeit en het onderzoek naar nieuwe parameters gaat door. 'Hierbij laten we ons leiden door de vraag uit de praktijk', benadrukte Bom. 'Zo wordt het onderzoek naar de vetzuursamenstelling uitgevoerd in opdracht van de zuivelindustrie, die hiermee de vinger aan de pols wil houden als het gaat om de kwaliteit van het melkvet. Die kan immers invloed hebben op de kwaliteit van zuivelproducten. En het fosforgehalte in tankmelk wordt in opdracht van de NZO bepaald in verband met de fosfaatwetgeving.'

'Het fosforgehalte in tankmelk is geen parameter waar veehouders direct iets mee kunnen in het dagelijks management', realiseert Bom zich. 'Maar als het toegevoegde waarde biedt voor veehouders, kunnen we de bepaling van fosforgehalte en

vetzuursamenstelling zo toepassen op monsters van de mpr', gaf hij aan.

Voorspeller voor pensverzuring

Een voorbeeld van de zoektocht naar mogelijkheden om melk te benutten als informatiebron is het werk van Lore Dewanckele, postdoctoraal onderzoeker aan de Universiteit van Gent. Zij onderzoekt onder andere in hoeverre de vetzuursamenstelling van melk van individuele koeien een indicator is voor de gevoeligheid voor (subacute) pensverzuring.

'Op basis van vetzuurpatronen blijken we koeien met een hoog risico inderdaad te kunnen onderscheiden van koeien met een laag risico', vertelde ze. 'De verschillen in gevoeligheid zouden te maken kunnen hebben met verschillen in eet- en herkauwgedrag, samenstelling van de pensmicroben of genetica. Maar wat precies de oorzaak is weten we nog niet', gaf de wetenschapper aan. 'En voordat dit inzicht toepasbaar is in de praktijk, zal nog het nodige werk moeten worden gedaan', erkende ze. 'Maar dit onderzoek geeft wel aan welke mogelijkheden er zijn.'

Monstername nog aandachtspunt

De waarde van data valt of staat met de betrouwbaarheid hiervan, erkenden de sprekers op de studiedag. 'Aan de analyse zal het niet liggen. Die is goed geborgd', verzekerde Bom zijn toehoorders. 'Maar op de kwaliteit van de monsternamen hebben wij niet altijd invloed. Hier zou verdere automatisering uitkomst kunnen bieden', denkt hij. 'Want als je op basis van de samenstelling van melk beslissingen gaat nemen, moet je wel zeker weten dat het klopt wat je ziet. Anders kijk je naar een vertekend beeld. Dan wordt de spiegel van de melk een spiegel met een barst.'

Arjan Bom:
'Praktijk is leidend bij de introductie van nieuwe parameters'

Lore Dewanckele:
'Vetzuurpatroon voorspelt de gevoeligheid voor pensverzuring'